

ERDÉLYI UTAZÁS

2012. július 31-augusztus 5.

2012. július 31-én este 10-kor indultunk 36 érdi fiatallal az erdélyi körutunkra. Már az indulás sem volt a szokványos, mert Gyöngyi egy tortával lepte meg az épp aznap szülinapost. Kis zökkenővel, de hajnal 3 körül sikerült elérnünk a határt, és a hosszú busz utunk folytatódott.

Hogy egy kis pihenőt tartsunk, megálltunk Kolozsváron és megnéztük a Házsongárdi temetőt, Mátyás király szobrát-, szülőházát és a gót stílusú XIV. századi Szent Mihály templomot.

Kora délutáni órákban érkeztünk Szászrégenbe a testvérvárosunkba, ahol egy gyors városnézés, fényképezés után fogyasztottuk el az ebédünket egy helyi vendéglőben. A Maros völgyi településnek nincs sok érdekes látnivalója, de remek kiindulópont a környék megismeréséhez, és az erdélyi hangszergyártás központja.

A kora esti órákban érkeztünk Székelyudvarhelyre, a Tamási Áron Katolikus Gimnázium Kollégiumába, ahol az elkövetkező éjszakákat töltöttük. Egy gyors szobabeosztás után, egy ismerkedő estet szerveztünk, ahol mindenki kihúzta egy másik gyereknek a nevét, akire az egész út során vigyáznia kellett. Volt aki itt is válogatott, de a végén jól alakult a védőangyal szerep kiosztása.

Az esti órákban a környék közvetlen felfedezését kezdték el a fiatalok. Mivel a lakosság 96%-a magyar, itt nem voltak nyelvi, kommunikációs problémák. Székelyudvarhely a „legmagyarabbnak” tartott erdélyi nagyváros, az egykori Udvarhelyszék kulturális központja. Udvarhely évszázadok óta híres iskolaváros, itt van az 1670-ben alapított református kollégium, itt tanult többek között Orbán Balázs, a „legnagyobb székely”, Benedek Elek népmesegyűjtő, és Barabás Miklós festőművész. Lépten-nyomon műemlékbe botlottunk: Székelytámadt-vár romjai, Vasszékely bronzszobor az I. világháború elesettjeinek emlékére, az 1896-ban a millennium évében épült Városháza eklektikus épülete, és a 2004-ben átadott magyar-székely történelem, tizenhárom kiemelkedő alakját megjelenítő szoborpark, és még folytathatnám a felsorolást...

Második nap Parajd-Szováta és Korond felé vettük az irányt. A parajdi sóbánya a Sóvidék egyik legkülönlegesebb látnivalója. A bánya 7 szintes, a látogatókat a második szintre buszok viszik le, ami a felszíntől 120 m-re, a bejárattól 1100 m-re található. Itt van a Nepomuki Szent János kápolna, ahol a bányászok védőszentjének nevét viselve 1993. óta folytatnak istentiszteleteket, egy múzeumi kiállítás is várja az ideérkezőket. Persze mindez a bánya része volt még nem is olyan rég, jelenleg a negyedik szinten folyik a só bányászata. Mire is jó ez a sötét, szürke só? Ipari sóként az utak sózására, nyaló sóként az állatok élelmezésére használják, és illatanyagokkal keverve fürdősóként is használható. Persze volt olyan fiatal, aki nem hitte el, hogy sós ízű, ezért megnyalta az első szobrot amit itt látott.

Ezt a holdbéli tájra emlékeztető bánya mélyét a turistákon kívül az asztmában, és más légúti betegségekben szenvedők is látogatják, ők itt a terápia részekén több órát töltenek lent a mélyben. Így nem is furcsa, hogy játszóterek, hinták, csúszdák használatával és tollasozással, pingpongozással, vagy éppen közös gimnasztikával próbálják eltölteni az időt. Sajnos a kalandpálya még nem készült el, pedig szívesen kipróbáltuk volna.

A nagy meleg enyhítésére a bányalátogatás után elmentünk a közeli Medve-tóhoz. A neve arra utal, hogy az alakja egy kiterített medvebőrre hasonlít. A víz hőmérséklete a tó feneké felé fokozatosan emelkedik, míg a felszínen 20 fok körüli, addig másfél méteres mélységben elérheti a 50-55 fokot is. Ebből persze nem sokat érzékelünk, mert a sós víz, szinte feldob a víz felszínére, és mindenki lebegni kezd. Mivel a nyári hónapokban sok a fürdőző, és felkavarják a vizet, a hőmérséklet-különbség kiegyenlítődik.

A csapat másik felével – akik nem szerettek volna strandolni – egy kis túrát szerveztünk, hogy körbejárjuk a tavat. A Medve-tón kívül megtaláltuk a Mogyorósi-, a Vörös-, és a Zöld tavat is. Itt sárral betapasztott fürdőzőkkel találkoztunk, akik bőr- és reumatikus betegségeikre vártak ezzel gyógyulást. Mivel a sárpakolás úgy hat, ha rászárad az ember bőrére, és ezt legalább két órán keresztül le nem mossa, érdekes egyénekkel találkoztunk. Volt aki csak a szemét nem dagonyázta be, a többi mind sáros volt, így úgy nézett ki, mint aki összemaszatolta volna magát csokoládéval.

Hazafele a korondi kirakodóvásárt néztük meg, amely székelyföld legjelentősebb fazekas központja. A hagyományos korondi színvilág a fehér alapon a zöld, sárga és barna színek. Az egész falu egy nagy kirakodóvásár, ahol a korondi kerámiákon kívül egész Erdélyből származó népművészeti cikkeket meg lehet itt vásárolni, a kürtös kalács sütőn túl, a fonott kosarakat, és gyapjútakarókat. Sajnos itt is láttunk *Made in China* feliratot, de gondos válogatással találhattunk szép, minőségi termékeket is.

Este a szállásra érve egy kis színdarabbal kellett készülniük a fiataloknak. Mi felnőttek sem maradtunk ki a jóból, egy vicces székely mesét adtunk elő, úgy mintha a tv-ben látnák. Persze a legtöbb szavazatot – mert a legjobbat díjaztuk – a kicsik kapták, akik ügyes tánccal, a nagyfiúk párnacsatába fulladó koreográfiáját adták elő. Ez annyira jól sikerült, hogy ráadásaként, visszatapsoltuk őket.

A következő nap a Vargyasi szoroshoz és az Almási barlanghoz indultunk, de mivel elfogyott az út, és még 11 km-t kellett volna a busztól megtennünk, hogy elérjük a bejáratot, nem vállaltuk be a túrát. Viszont útközben Oklándra keveredtünk, ahol – egyik leleményes utastársunk kezdeményezésére – a helyi plébánost felkerestük. Mivel Zsolt emlékezett, hogy itt van egy közel 200 éves székely kapu, amelyről, már olvasott, és érdemes lenne a gyerekeknek is élőben megmutatni. A plébános barátságosan fogadott, és megkínált az éppen érő nyári almájából, majd megmutatta nekünk a templomot. Az unitárius templom a 18-19. századi festett mennyezetéről híres, a templomot csak egy hajszál választotta el, hogy ne legyen az ortodoxoké, mivel a régi freskókon szakállas alakokat látva ők azt látták bizonyítva, hogy a templom nem a nyugati egyházi eredetű. De egy leleményes lelkész vizet spriccelve a falra – mivel előtűntek a latin betűk, a cirill

helyett – bizonyította a templom eredeti unitáriusságát. Amely vallás az egyetlen magyar alapítású vallás, a templomot többször átépítettek, hozzáépítettek, de Debreczeni László – aki Kós Károly tanítványa volt – harmonikus illesztésekkel oldotta meg ezeket a változtatásokat. A templom orgonájából előkerült az 1848-as toborzó zászló, amely féltve őrzött titokként került elő egy helyi család jóvoltából, ezt most a templom bejárata fölött láthatjuk.

Hogy az ígért kirándulás mégse maradjon el, egy kis túrát néztünk ki a csapatnak. Egy nemrégiben átadott Jézust ábrázoló fém kilátóhoz vitt az utunk, a túra összességében 10km lehetett, de a gyerekek többnek érezték. Közben néhányszor eláztunk, de nem volt komoly az eső, még jól is éreztük magunkat, hogy nincs az a nagy kánikula. A kilátóba érdemes volt felmenni, mert az erdélyi táj, a lankás dombjaival, falusi csendjével, a tehének kolompolásával, mint egy képeslap, került elénk.

Este Melinda – a kis idegenvezetőnk, aki amúgy Ága-Bogás – a tatájához (nagyapájához) kísért el Székelyszentkirályba. A kisöreg egy nagyon szép élménybeszámolót tartott, amelyben elmesélte egy-egy napját, a medvével való találkozását és egyéb életbölcösségeit. A dolgos öregember meséje - aki székelyföldön született, és él, hogy ragaszkodik a magyarságához - milyen érzést vált ki az emberből? A fiatalok is csak nagyokat hallgattak a beszéd során.

A negyedik napon megint nagy túra várt ránk: Csíksomlyó a búcsújáró hely, Gyimesbükk az ezeréves határ, Gyilkos-tó, Békás-szoros és a Zetelaki víztározó megtekintése.

Sajnos hamar az utolsó naphoz érkeztünk, ahol a szálláson összekapcsolva, még Szejkén megálltunk, a székely kapukat, és Orbán Balázs síremlékét megnéztük. Merítettünk a forrásvízből, amelyet a kénes, pakurás íze miatt, csak büdös víznek emlegettünk.

A határ fele még gyönyörködtünk a szép erdélyi tájban, nagyvárad pihenővel. Mivel a hőségrekord ezen a napon dőlt meg, csak egy gyors városnézésre vállalkoztunk.

Remélem, hogy mindenki egy örök életre szóló élménnyel gazdagodott. Megismerhette Erdélynek ezt a kis szeletét, ami ebbe az öt napba belefért, és ha teheti, majd visszatér. (S.J.)